

**Til: Miljøverndepartementet, att. Malin Fosse
Fra: Havforskningsinstituttet**

Innspill på høring – endringer i vannforskriften og forurensningsforskriften grunnet gjennomføring av rettsaktene 2008/105/EF, 2009/90/EF, 2008/915/EF som er gitt med hjemmel i EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet)

Først tre korte kommentarer til litt av teksten i selve høringsbrevet:

Side 3, andre avsnitt: Trykkfeil? – det skal henvises til vedlegg V, punkt 1.3.4, ikke vedlegg VI.

Side 7, siste avsnitt og første avsnitt på side 8: Vi mener det er mer presist å kalle referansestanden og/eller referanseverdier for ”naturtilstanden”, og ikke knytte det til ”svært god tilstand”. Sistnevnte kan inkludere små avvik fra ”naturtilstanden”.

Side 11, avsnitt 3 ”Økosystemtilnærming og samlet belastning”: Første setning er ufullstendig og gir ikke mening.

Innspill til Vedlegg 1 ”Forslag til forskrift om endring i forskrift om rammer for vannforvaltningen som følge av direktiver 2008/105/EF og 2009/90/EF.

2008/105/EF går hovedsakelig på prioriterte stoffer (tilleggsliste)

Vi støtter forslaget fra KLIF om at kvalitetsstandarder for miljøgifter i marint miljø bør baseres på innholdet i sedimenter og organismer, og ikke på konsentrasjoner i sjøvann. Det vil også gi best synergieffekter med pågående overvåkning av miljøgifter, som i hovedsak foregår i sediment og biota. For metaller bør det ved standardsettingen tas hensyn til variabiliteten i den naturlige forekomsten av det enkelte element i ulike vannmasser. Det er tatt forbehold om bidrag fra diffus langtransport av miljøgifter, og det er fornuftig. Å tenke innblandingssoner er også hensiktsmessig, men det kan bli en utfordring å definere dem. Men bruk av strømmodeller for kystvann kan avhjelpe dette.

2009/90/EF peker på en standard EN iso/IEC-17025

Denne standarden skal sikre tilstrekkelig kompetanse, kvalitetssikringsrutiner som ringtester etc., og den skal dekke tema som deteksjonsnivå og måleusikkerhet. Standarden er utviklet for å sikre at laboratoriene dokumenterer og validerer sine metoder for ulike kjemiske (og biologiske) parametere. Det er bra, men kan, som påpekt, medføre noe mer arbeid og økte kostnader for de som implementerer dette, særlig gjelder det deltagelse i ringtester.

Innspill til Vedlegg 2. Forskrift om endring av forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).

Vi har ingen kommentarer til dette.

Innspill til Vedlegg 3. Forslag til forskrift om endring i forskrift om rammer for vannforvaltningen som følge av kommisjonsbeslutning 2008/915/EF.

Kommentarer til del 3 av forskriften, ”Vannkategori kystvann”.

Tabellen med beskrivelse av kystvannstyper som er interkalibrert bør forandres noe i overskriftslinjen. I stedet for "Type" bør det stå "NEAGIG-type", og i stedet for "Karakteristika" bør det stå "Norsk Vanntypebetegnelse", og "Tidevannshøyde" bør erstattes med "Tidevannsforskjell" eller "Tidevannsamplitude".

I tillegg mener vi det er behov for at beskrivelsen av de ulike, norske typer av kystvann bør gjennomgås på nytt og beskrivelsene bli helt oppdaterte og omforente, før man forskriftsfester beskrivelse av kystvanntyper som er interkalibrert (se Tabellen). I dag foreligger ulike forslag til inndelinger, og litt ulike beskrivelser (karakteristika), av norske kystvanntyper i ulike rapporter og veiledere. Hva som er gjeldende er uklart. Se eksempelvis beskrivelsen av vanntyper for Økoregion Skagerrak i Moy et al. 2003 (NIVA-rapport LNR 4731-2003) og senere forslag i Pedersen og Dahl (SFT-rapport TA 2577-2010). Konf. også beskrivelse i Tabellen i høringsdokument, "Forslag til forskrift om endring av forskrift-2008/915/EF", og "Veileder 01:2009 Klassifisering av miljøtilstand i vann, tabell 7.2, side 102". Det er uheldig i forhold til en forskriftsfestning, at ulike veiledere og rapporter har inndeling og beskrivelse av "kystvanntyper", som ikke er like, og at ingen enda har bestemt hva som skal gjelde. Den inndeling av vanntyper man har gjort i Norge har i betydelig grad vært basert på ekspertskjønn med henvisning til at man har manglet tilstrekkelig med data, og man har, gjennom de siste årene, kommet med forslag til mindre forandringer i vanntypeinndeling utfra nye vurderinger, både av faglig og praktisk art. Vi har også påpekt, i forbindelse med fase 2 av interkalibreringen, at vanntypene NEA1/26a og NEA7, som hører til i økoregion Nordsjøen, likevel neppe er noe vi har felles med Skottland, blant annet fordi tidevannsamplidten, et viktig kriterium for inndeling i vanntyper, er betydelig forskjellig langs kysten av Skottland og langs vår Nordsjøkyst (Lista-Stad). Vi var også av den oppfatning at vi hadde for lite, egne data på klorofyll til å gå inn i en interkalibrering av vanntyper i Økoregion Nordsjøen. Deltagelse i interkalibreringer, med de konsekvenser det kan få, tilsier at man har store datasett tilgjengelig fra en vanntype, fordelt på flere år og målesteder, for å gjøre et så viktig arbeid.

Havforskningsinstituttet mener videre at noen av de interkalibrerte klassegrensene som foreslås forskriftsfestet for kystvann ikke er tilpasset norske forhold, og vi vil fraråde å forskriftfeste disse verdiene nå. For plantoplankton gjelder dette spesielt vanntype NEA 8. I etterkant av fase 1, som en del av fase 2-arbeid med interkalibreringen, ble det pekt på feil i typifiseringen og referanseverdier for den norske delen av Skagerrak. Så dersom disse verdiene forskriftfestes vil man starte arbeidet med klassifisering basert på feil tallgrunnlag. I forbindelse med fase 2 av interkalibreringen er disse feilene som nevnt påpekt. Ny inndeling av vanntyper i Skagerrak er foreslått og nye referanseverdier og tilstandklasser er spilt inn så vidt vi kjerner til. Konkret har nye vurderinger og data ført til at vanntypen NEA8, i fase 2 av interkalibreringen, er delt opp i NEA8a og NEA8b, og det er ikke tatt med i Tabell under 3.2 Biologisk kvalitetselement: Plantoplankton i dokumentet, "Forslag til forskrift om endring av forskrift-2008/915/EF". Langs vår kyst har vi nå bare NEA8a, som basert på faglige vurderinger, skal ha en høyere verdi enn 1,5 ug/L klorofyll, som grense mellom svært god og god tilstand. Det betyr at det som står i tabell under avsnitt 3.2 Biologisk kvalitetselement: Plantoplankton i vedlegg "Forslag til forskrift om endring i forskrift om rammer for vannforvaltning som følge av kommisjonsbeslutning 2008/915/EF", er faglig feil.

Når det gjelder klassegrenser for bunnfauna og fastsittende alger, så synes det som man vil forskriftfeste EQR-verdier, og ikke indeksverdier, i forhold til å skille mellom ulike tilstandsklasser. EQR-verdier viser avvik fra referanseverdier for angeldende kvalitetselement og vanntype. Ulike indeks kan ha ulik følsomhet i forhold til variasjoner i en påvirkning. Vi er ikke kjent med om dette er godt nok utredet for EQR-verdiene for indeksene som skal forskriftfestes for bunnfauna (NQI-indeksen) og for makroalger.

Vennlig hilsen for Havforskningsinstituttet
Einar Dahl

Programleder
Forsknings- og rådgivningsprogram Økosystem Kystsonen